

Muzee

Judetul Iasi

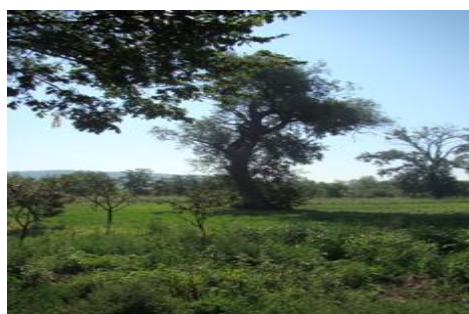
Punct Muzeal "Dimitrie Anghel",sat Cornești, comuna Miroslava

Închis temporar pentru restaurare,**Telefon** : +40232/410340 (Muzeul Literaturii Române) Muzeul, înființat în casa în care s-a născut Dimitrie Anghel (1872 - 1914), cuprinde manuscrise, reviste, fotocopii și cărți ale poetului simbolist a cărui lirică, de o delicată sensibilitate și muzicalitate, e dedicată peisajului natural și marin, evadării romantice spre ținuturi imaginare.

Casa Memorială "Costache Negruzzi",sat Hermeziu, comuna Trifesti

Program : zilnic 10:00 - 17:00, luni: închis,**Telefon** : +40232/298155

În satul care își datorează numele ascendenței scriitorului Costache Negruzzi, moșia aparținând mamei acestuia, Sofia Hermeziu, se află astăzi un ansamblu de ctitorii ale acestei familii care a dat nume mari în cultura românească: Constantin Negruzzi (1808 - 1868), primul mare novelist roman, Iacob C. Negruzzi (1842 - 1932), unul membrii fondatori ai societății Junimea, Leon C. Negruzzi (1840 - 1890), scriitor, fost primar și prefect de Iași, generalul Mihai L. Negruzzi (1873 - 1958), scriitor, memorialist, fost primar de Iași și fiul acestuia, Leon M. Negruzzi (1899 - 1987), scriitor și traducător . Alături de biserica și școala înființate de familia Negruzzi se află conacul devenit punct muzeal.Clădirea datează din 1807 – 1810, însă primul muzeu a fost deschis în 1969, cu prilejul centenarului morții scriitorului Constantin Negruzzi, iar statutul de casă memorială literară este de dată oarecum recentă (1995). În 1997, a fost nominalizat pentru premiul EMYA "Muzeul European al anului".Muzeul cuprinde cinci săli de expoziție, una dedicată manuscriselor și documentelor de familie, celelalte patru încăperi având destinația de a reînvia, prin piese de mobilier, fotografii, portrete și obiecte personale, spațiul domestic de odinioară : salonul de muzică, biblioteca, sufrageria și dormitorul.

Casa Memorială "Vasile Alecsandri", sat Mircești, comuna Mircești,

Program : zilnic 10:00 - 17:00, luni: închis, **Telefon :** +40232/713271

Casa , construită de poetul, dramaturgul și omul politic Vasile Alecsandri în anul 1867, după propriile planuri, astăzi declarată monument de arhitectură, a fost donată, împreună cu toate bunurile, Academiei Române în 1914. Este, practic, prima casă memorială literară din România. Expoziția este gândită cronologic, pașii vizitatorului dintr-o încăpere în alta urmând pașii în viață ai poetului. De la vârsta copilăriei, la debutul și apoi gloria literară, de la militantismul literar din perioada Junimii la cel patriotic din perioada pașoptistă și cea a Unirii, toate exponatele – acte si documente, editii priceps, scrisori si obiecte ale familiei, mobilier sau portrete si stampe – refac, în jurul personalității lui Vasile Alecsandri, o frântură din epoca atât de bogată în figuri memorabile ale istoriei și culturii : C. Negri, M. Eminescu, C. Negruzzi, T. Maiorescu, M. Kogălniceanu, Ion Ghica, A. Hurmuzachi, A.D. Xenopol sau muzicianul Franz Liszt. În curtea casei memoriale, într-un parc de arbori seculari, se află mausoleul ridicat în 1928 de Academia Română în care au fost depuse sicriul poetului, precum și osemintele părinților și ale soției sale.

Muzeul Sitului Arheologic Cucuteni, sat Cucuteni, șoseaua Iași-Pașcani,
12 km de Târgu Frumos

Program : zilnic 8:00 - 16:00 (vara); 9:00 - 17:00 (iarna) **Telefon :** +40232/ 275979,
int.141(Complexul Muzeal Național Moldova)

În satul Cucuteni, dar vizibil înainte de intrarea în localitate, se află o construcție circulară care adăpostește unul dintre cei opt tumuli din necropola daco-getică datată în

sec. IV î.H. Pe dealul numit de localnici La Pietrărie, muzeul acestui sit arheologic protejează movila ce adăpostește patru morminte funerare de incinerare, unul dintre acestea aparținând unei căpetenii getice. Cu o înălțime de 3,5 m și un diametru de 35 de m, tumulul este secționat astfel încât să permită vederea interiorului construcției, o incintă de piatră de formă rotundă, cu cale de acces. Sunt expuse, de asemenea, piese de arheologie originale din perioada cucuteniană. În vecinătatea tumulului, în fiecare vară se organizează tabere de creație plastică sau de sculptură.

Muzeul "Alexandru Ioan Cuza" ,sat Ruginoasa, comuna Ruginoasa

Program : zilnic 9:00 - 17:00; luni, marți: închis, **Telefon :** +40232/734087

Palatul de la Ruginoasa, datat la începutul sec al XIX-lea, a fost construit de vistiernicul Săndulache Sturdza, stilul arhitectural inițial – neoclasic- fiind modificat ulterior prin lucrările la fațade ale arhitectului Johan Brandel, acestea fiind realizate în stil gotic. Tot Sturdza a clădit, în parcul generos al castelului, o capelă al cărui interior mai păstrează fragmente din pictura originală. În pronaos se afla cripta familiei Sturdza și racla cu osemintele celor doi copii ai familiei Cuza, Dimitrie (care s-a sinucis chiar la Ruginoasa) și Alexandru (mort în Spania, în timpul călătoriei de nuntă). Edificiul devine proprietatea și reședința de vară a domnitorului A.I.Cuza în 1862, apoi, după 1895 va aparține familiei Moruzzi-Brătianu. Din 1979, clădirea distrusă în timpul războiului devine muzeu și păstrează până astăzi piese de mobilier, piese de îmbrăcăminte și obiecte personale ale familiilor Cuza, Kogălniceanu, Negri sau Sadoveanu, tablouri și statuete aparținând pictorilor români și străini din secolul al XIX-lea (Nicolae Grigorescu, Constantin Lecca, Giuseppe de Nitis). În spatele palatului, parcul , amenajat cândva de un ilustru grădinar german, este locul potrivit pentru a rememora poveștile tragice sau pline de pasiune pe care familiile boierești ale timpului, Ghica, Roznovanu, Sturdza sau Cuza, le-au lăsat acestor locuri.

Muzeul Viei și Vinului, Hârlău, str Logofat Tăutu nr 7

Program : zilnic 10:00 - 17:00; luni: închis, **Telefon :** +40232/720866

Într-o clădire – monument istoric – cunoscută sub numele de casa Logofătului Tăutu, datată sec XIX, în cele trei camere și în subsolul clădirii sunt expuse obiecte de patrimoniu etnografic ce ilustrează rolul vinului în spațiul tradițional, în existența țaranului, de la naștere și până la moarte și în strânsă legătură cu obiceiurile populare și cu sărbătorile creștine. O cameră este, spre exemplu, hanul tradițional, locul unde se întâlneau și povesteau drumeții la un pahar cu vin, o alta este atelierul de dogărie, la subsol e crama. Zdrobitoarele pentru struguri, cel mai vechi teasc din țară, ceramica tradițională, dar și costume populare sau măști rituale compun un ansamblu vizual ale cărui simboluri țin de stratul profund arhaic al satului moldovenesc. Cele 10 sali ale muzeului spun povestea vinului sub toate aspectele sale. Primele trei sali ilustrează prezenta vinului în cele mai importante momente ale vieții noastre: nașterea, căsătoria și moartea. Aici sunt prezentate diverse obiecte și obiceiuri ce au ca element central vinul. Traseul se continuă prin sala hanului sau a ratosului, locul unde călătorii se opreau la o cană cu vin. În această sală este prezentat și modul de transport și depozitare în crama a vinului. În următoarele sali vizitatorii pot vedea o expoziție de unelte folosite la munca în vie, instalațiile dintr-o crama tradițională dar și ilustrarea mesetugurilor aflate în strânsă legătură cu lumea vitivinicolă: dogăritul și olăritul. Reconstituirea interiorului tradițional țărănesc, a cramei și colibeii din vie, a coltului olăruului și dogăruului include piese vechi originale de mare valoare achiziționate de la viticultorii din zona Moldovei. Salile de expoziții sunt completate de o crama amenajată special pentru vinurile personalizate, ce pot fi cumpărate de vizitatori, și de un magazin de suveniruri ce oferă spre vânzare obiecte similare cu cele expuse în muzeu. Muzeul se află în imediată apropiere a două obiective de mare însemnatate în istoria Moldovei: biserica «Sfântul Gheorghe», ctitorită de domnitorul Ștefan cel Mare, și ruinele Curtii Domnești, ce datează din secolul al XIV-lea.

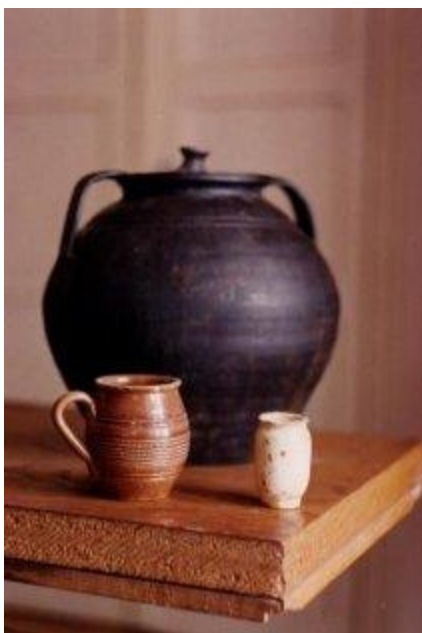

Muzeul Etnografic al Agriculturii Moldovei

sat Miroslava, comuna Miroslava

Program : la cerere, **Telefon :** +40232/268467 (Grup Școlar Agricol *Mihail Kogălniceanu*)

Muzeul funcționează în clădirea palatului Sturza, monument istoric de arhitectură nobiliară din secolul al XVIII-lea. În colecțiile muzeului există piese de mare interes și valoare pentru ilustrarea universului artistic și utilitar al țăranului român din centrul Moldovei. Realizarea expoziției s-a concretizat în șase secții distincte, respectiv: *Unelte agricole pentru cultura mare; Zootehnia în Moldova; Industrie casnică în Moldova; Portul popular din Zona Iași; Centre ceramice tradiționale din Zona Iași; Istoria școlii și a învățământului agricol românesc din Moldova.*

Memorialul Ipotești/ Centrul Național de Studii “Mihai Eminescu”
sat Ipotești, comuna Mihai Eminescu

Program zilnic: 9:00 - 17:00, **Telefon:** +40231/517602 , +40231/517404

În 1950, casa părintească a poetului Mihai Eminescu, refăcută în anii 30, a devenit muzeul destinat să păstreze vie amintirea locurilor sale natale, transpuse în poeziile de tinerețe. S-a dorit ca interiorul casei să fie fidel atmosferei timpului, astfel că se păstrează aici obiecte personale și mobilier care au aparținut familiei căminarului Eminovici

În vecinătatea casei poetului se află Casa Papadopol, aparținând familiei ultimului deținător al moșiei de la Ipotești, o casă în stil tradițional care adăpostește o expoziție etnografică cu obiecte folosite cu precădere în spațiul domestic. Pitită între arbori stă bisericuța din piatră a familiei (1838), unde sunt și mormintele părinților, Raluca și Gheorghe Eminovici, iar ansamblu este întregit de biserica satului, construită mai târziu (sec XX), cu contribuția unor mari oameni ai vremii (Nicolae Iorga și Cezar Petrescu). Complexul mai cuprinde două edificii inaugurate cu câțiva ani în urmă: Biblioteca Națională de Poezie, cu amplă bază de documentare – fotocopii ale manuscriselor eminesciene, fotografii și scrisori ale poetului, ale Veronicăi Micle și ale altor personalități -, cu un amfiteatru în aer liber, o sală de lectură și Muzeul memorial ”Mihai Eminescu

La 4 km de complexul muzeal Ipotești, se află pădurea Baisa, codrul de aramă al versurilor eminesciene. Pe o potecă îngustă, pietruită, străjuită de vegetația sălbatică, se ajunge la lacul cu nuferi, *topos*-ul atât de binecunoscut al iubirilor de tinerețe ale poetului.

Casa memorială "G. Enescu" , sat George Enescu, comuna George Enescu

Program zilnic: 9:00 - 17:00; luni, marți: închis , **Telefon:** +40231/515446, 0751095364

Într-o casă țărănească, simplă, cu pridvor și tindă, la care se ajunge pe aleea îngustă, străjuită de copaci tineri, e locul nașterii unui geniu artistic al cărui nume stă și astăzi alături de cele ale unor mari muzicieni ai lumii. În cele patru încăperi, fotografiile și obiectele de familie, desenele, manuscrisele și partiturile, cărțile primilor ani de studii, prima pianină, toate acestea, în decorul construit de piesele de mobilier țărănesc autentic, explică, fără cuvinte, modul în care spiritul locului, al tradiției, a influențat în manieră atât de profundă muzica marelui compozitor.

Muzeul de arheologie Săveni, Săveni , str. B-dul 1 Decembrie 1918 nr. 140

Program zilnic: 9:00 - 17:00; luni, marți: închis , **Telefon:** +40231/541457
S-a înființat într-o clădire, monument istoric construită în secolul al XVIII-lea. Expoziția permanentă cuprinde obiecte arheologice, între care se remarcă colecția de piese valoroase aparținând paleoliticului de la Ripiceni și neoliticului de la Drăgușeni. De asemenea, *epoca migrațiilor* este pusă în evidență prin valoroase exponate. În una din cele patru camere ale muzeului, este expusă și Colecția memorială "*Frații dr. Mihai și Alexandru Ciucă*".

Muzeul "Acad. Leon Dănăilă" Darabani

Program zilnic: la cerere, **Telefon:** +40231/630190 Bazat pe o colecție particulară aparținând dr. Leon Dănăilă, expoziția muzeului, văzut mai ales ca o galerie de artă, cuprinde tablouri aparținând unor pictori renumiți din arta plastică contemporană: Nicolae Tonitza, Corneliu Baba, Rudolf Schweitzer-Cumpănă, Constantin Piliuță, Dan Hatmanu sau Iulia Hălăucescu. De asemenea, în expoziție pot fi văzute și obiecte personale aparținând autorului, ce evocă amintiri din viața sa. Într-o altă încăpere a muzeului sunt expuse icoane pictate pe sticlă și lemn, cea mai veche datând din sec. XVIII, o adevărată capodoperă

Muzeul de măști populare "Țugui Gheorghe" sat Vorona, comuna Vorona

Program zilnic: la cerere **Telefon:** +40231/588604 (Primaria) Atelierul-muzeu, după cum a fost decretat de UNESCO, este amenajat într-o anexă din spatele casei părintești a meșterului popular. La cei 84 de ani, cunoscutul creator de măști, *Gheorghe Petrea Tugui*, încă migălește la creațiile sale, ce încă pot fi văzute la majoritatea târgurilor de profil din țară și străinătate

Muzeul etnografic Vîrfu Cîmpului, sat Vîrfu Cîmpului, comuna Vîrfu Cîmpului

Program zilnic : luni - duminică, 8.00-18.00, **Telefon:** +40231/627129
Muzeul funcționează în cadrul școlii din localitate, în două încăperi. Obiectele expuse în muzeu reflectă ocupațiile tradiționale ale locuitorilor acestei regiuni: agricultura și creșterea animalelor, în susținerea cărora s-au dezvoltat și o serie de meșteșuguri ca: prelucrarea fierului numite *fierării sau covălii*, prelucrarea lemnului. De asemenea, în muzeu se află expuse peste 100 de documente: uricuri, stampe, copii, sigile, cărți tipărite, hărți, articole, manuscrise, povestiri, poezii, ce amintesc de istoricul locului

Muzeul sătesc din localitatea Șanta Mare, sat Șanta Mare, comuna Șanta Mare

Program zilnic: la cerere **Telefon:** +40231/565810 Organizat în sediul Căminul Cultural din localitate, muzeul a fost inaugurat în anul 2005. Sunt expuse obiecte vechi de uz gospodăresc donate de localnici, precum: melițe, melițoi, foșalăi, piepteni, textile de interior, costume populare, piese de mobilier, scoarțe, cu care sunt ilustrate ocupațiile și obiceiurile specifice locului.

Monumente

Iasi

Mănăstirea Dobrovăț, sat Dobrovăț, comuna Dobrovăț

Ultima ctitorie a lui Ștefan cel Mare, ridicată între anii 1503-1504, cu hramul *Pogorârea Sfântului Duh*, este un impresionant monument de arhitectură gotică, aflat într-o poiană a pădurii Dobrovăț, pe malul pârâului cu același nume. Biserica este păstrată în aceeași formă ca la începuturi, celelalte construcții ale ansamblului fiind turnul de intrare cu 8 laturi, zidul de incintă, ridicate în sec XVIII și complexul de chilii de dată mai recentă. Valoarea deosebită a monumentului este dată de pictura murală interioară, realizată în vremea lui Petru Rareș, una dintre cele mai frumoase picturi de gen ale artei medievale din Moldova, în tonuri între care domină albastrul ce amintește de bijutera Voronețului. Restaurată în 1930, încântă astăzi prin tehnică și culoare, precum și prin motivele, unele, unice, din scenele interioare. Tabloul votiv îi înfățișează pe Ștefan cel Mare, Bogdan al III-lea și Petru Rareș închinând biserica lui Isus Hristos. Locul unde se află mănăstirea a fost, cu siguranță, locuit din vechime, mărturie stând obiecte descoperite aici ce aparțin perioadei Cucuteniene și chiar mai vechi.

Mănăstirea Hlincea, sat Hlincea, comuna Ciurea

La poalele Dealului Cetățuia se ridică Mănăstirea Hlincea datând de la sfârșitul sec. XVI, fiind ctitorie a domniței Maria, fiica lui Petru Șchiopul, domnitorul Moldovei (1574-1579 și 1582-1591) și a soțului ei, spătarul de origine greacă Zottu Tzigara. Încă de zidire, a fost închinată Mănăstirii de la Dionisiade de la Sfântul Munte Athos, apoi, pe la 1616, devenind metoc al Mănăstirii Galata din Iași.

Aflată în paragină, a fost restaurată mai întâi în timpul domniei lui Vasile Lupu, când s-au adăugat zidul de incintă, trapeza și chiliile pentru călugări, apoi, în timpul lui Ștefăniță Lupu (1659-1661), s-a executat pictura interioară a bisericii, cu meșterii zugravi care au pictat și biserica Mănăstirii Golia. Biserica mănăstirii, cu hramul *Sf. Gheorghe*, construită în plan triconc, cu turlă pe naos, cu pridvor deschis, cu arcade susținute de coloane rotunde, impune prin proporțiile sale armonioase, grațioase chiar. Tabloul votiv din naos îi reprezintă pe ctitorii Vasile Lupu, Ștefăniță Lupu și Doamna Ecaterina, iar în pictura interioară mai notăm reprezentările arhanghelului Gavriil și a sfinților militari Mercurie, Nichita, Gheorghe, Dimitrie și Teodor, precum și motivele populare ce împodobesc chenarele din pronaos. Ansamblul este înconjurat de ziduri înalte, intrarea făcându-se pe sub bolta vestică a construcției. După ce, de prin 1788 până în 1812 a avut destinația de spital, ansamblul a suferit lucrări de restaurare după cutremurul din martie 1977, definitivare apoi după 1991.

Mănăstirea Hadâmbu, sat Schitu Hadâmbului, comuna Mironeasa

Așezată pe culmea Delului Mare, mănăstirea a fost ctitorită de boierul Iane Hadâmbu în timpul domniei lui Gheorghe Ghica, în anul 1659, care i-a dăruit ctitorului bucata de pământ unde fusese odata o veche bisericuță de lemn din secolul al XV-lea, pentru a ridica lăcașul de cult cu hramul *Nașterii Preacinstitei și Născătoarei de Dumnezeu*. Biserica, reprezentativă pentru arhitectura moldovenească din sec XVII, este redusă ca dimensiuni, construită în piatră. Zidurile de incintă formează un plan rectangular iar la colțuri au turnuri circulare, specifice construcțiilor cu funcții de apărare.

După secularizarea averilor mănăstirești, pe vremea lui Alexandru Ioan Cuza, călugării au părăsit mănăstirea, care a rămas în stare de degradare până în anii '30, când mare parte a zidurilor și a bisericii au fost refăcute prin strădania călugărilor păstoriți Ieromonahul Iov Mazilu (1891-1974). În anul 1960, mănăstirea este din nou părăsită, după instaurarea regimului comunist. Redeschisă în 1990, timp de doi ani a fost în grija protosinghelului Nicodim Gheorghită, care a descoperit într-un cufăr vechi icoana Maicii Domnului despre care se spune că lăcrimează mir și care a dus faima acestui lăcaș, devenit astfel, mare loc de pelerinaj la Sf.Maria, de 8 septembrie. După 1990, s-au construit o nouă biserică cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului”, realizată în stilul tradițional ștefanian, pardosită cu marmură de Rușchița, clădirea arhondaricului, realizat de meșteri populari din zona Neamțului și care poate adăposti un număr de 500 pelerini, agheasmatarul și trei fântâni.

Casa memorială "G. Enescu" , sat George Enescu, comuna George Enescu

Program zilnic: 9:00 - 17:00; luni, marți: închis , **Telefon:** +40231/515446, 0751095364
Într-o casă țărănească, simplă, cu pridvor și tindă, la care se ajunge pe aleea îngustă, străjuită de copaci tineri, e locul nașterii unui geniu artistic al cărui nume stă și astăzi alături de cele ale unor mari muzicieni ai lumii. În cele patru încăperi, fotografiile și obiectele de familie, desenele, manuscrisele și partiturile, cărțile primilor ani de studii, prima pianină, toate acestea, în decorul construit de piesele de mobilier țăranesc autentic, explică, fără cuvinte, modul în care spiritul locului, al tradiției, a influențat în manieră atât de profundă muzica marelui compozitor

Mănăstirea Bârnova, sat Bârnova, comuna Bârnova

Mănăstirea Bârnova, trecută în categoria monumentelor istorice este ctitorită în sec. XVII de către Miron Barnovschi-Movilă (1629) și a domnitorului Eustratie Dabija. Se spune că este înălțată după planurile bisericii Mănăstirii Dragomirna. Biserica, nepictată în exterior, are două turle, una deasupra pridvorului și alta cu decorțiuni exterioare. În pronaos, în partea dreaptă, se află două pietre de mormânt, cea a domnitorului Eustratie Dabija și a fiicei sale, domnița Maria. Un element de noutate pentru arhitectura moldovenească este turnul-clopotniță lipit de biserică, de deasupra pridvorului. Este prevăzut cu metereze pentru tras cu pușca și cu o tainiță folosită în vremuri de primejdie. Mănăstirea este un loc de pelerinaj mai ales duhovnicilor care slujesc aici. În curtea mănăstirii află Palatul Domnesc al doamnei Dafina, ale cărui ziduri se mai pot vedea astăzi și beciurile domnești. Pe latura de nord de nord, printr-un turn pătrat, există o ieșire care dă într-o poiană spre împrejurimile pitorești din apropiere.

Mănăstirea Vlădiceni, sat Tomești, comuna Tomești

Aproape de Iași, în localitatea Tomești se află, în zona numită în vechime *Poiana Vlădicăi*, mănăstirea de călugări Vlădiceni. Legenda spune că în anul 1415, domnitorul Alexandru cel Bun și mitropolitul Iosif Mușat au întâmpinat la marginea Iașului, pe aceste locuri, alaiul care ducea moaștele *Sf. Mare Mucenic Ioan* de la Cetatea Albă către Suceava. Pentru a menține în memoria oamenilor acest moment, aici s-a ridicat un schit, care a marcat locul ca fiind unul al reculegerii și rugii. Prima biserică s-a ctitorit pe locul vechiului lăcaș între 1908-1910, de către Arhimandritul Teodosie Șoriceanu și câțiva călugări atoniți. Distrusă cu timpul, în locul acesteia s-a ridicat o a doua biserică între 1923-1928 de către călugări veniți de la Muntele Athos, care au viețuit aici un timp în cele două chilii. Avariat din nou, în timpul celui de-al doilea război mondial, și închis de puterea comunistă, ansamblul monahal a renăscut în 1992. Pe locul bisericii de început de secol, s-a ridicat un edificiu ce respectă arhitectura moldovenească de sec XV cu hramul *Sf. Apostol și Evanghelist Ioan* și un paraclis din cărămidă cu catapeteasmă din lemn de brad, sculptat cu hramul *Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul*. Ulterior au fost ridicate casa monahală și câteva căsuțe din lemn pentru pelerini. Mănăstirea este împrejmuită cu un zid de piatră, având la intrare un turn-clopotniță cu un etaj iar incinta e un frumos parc cu alei.

Biserica Sf Spiridon Lețcani

Biserica din centrul localității este singulară prin arhitectura sa, fiind singura biserică rotundă din țară. A fost ctitorită de boierul Constantin Balș și soția sa Ana, care era din familia Catargi, în jurul anului 1790. Se spune că planul construcției a fost inspirat de planul bisericii de la Sfântul Mormânt, devenit model pentru multe așezăminte eclesiastice, căci biserici cu forme circulare se întâlnesc și în Rusia spre sfârșitul secolului al XVIII. Intrarea se face printr-un portic sprijinit de patru coloane, iar altarul are forma unui semicerc lipit de corpul bisericii. Inițial, hramul bisericii a fost *Sf Constantin și Elena*, a fost schimbat apoi, după incendiul din 1830, cu hramul *Sf. Spiridon*, iar actualmente este *Sf. Dimitrie, Izvorătorul de mir*. Catapeteasma bisericii păstrează pictura datată la sfârșit de secol XIX, realizată în stil neobizantin și pe locul icoanei de hram este încă reprezentarea celui de-al doilea ocrotitor al lăcașului, Sf. Spiridon.

Mănăstirea și castelul Miclăușeni, sat Miclăușeni, comuna Butea

Pe pământurile oferite de Alexandru cel Bun vornicului Miclăuș pe la 1410, unde, spune legenda, a fost uns domn mai târziu, Ștefan cel Mare, familia Sturdza a ridicat, între 1821-1823, biserica în jurul căreia se va înființa centrul monahal. Biserica adăpostește una dintre cele patru icoane împărătești din paraclisul Cetății Neamțului, o cruce din argint filigranat în care se păstrează fragmente din moaștele a 14 sfinți și o părticică din lemnul crucii pe care a fost răstignit Isus Hristos, iar în pronaos, mormântul vornicului Alecu Sturdza Miclăușanu (1803-1848), personalitate marcantă a revoluției de la 1849, cu un epitaf scris de Costache Negruzzi. Castelul, monument de artă gotică, ridicat între anii 1880-1904 de familia Sturdza pe locul unui vechi conac, prezintă decorațiuni exterioare care reiau detalii din stema familiei ctitorului și, la mansardă, o emblemă cu chipul domnitorului Ștefan cel Mare. Stilul exterior cu multe elemente neogotice amintește de Palatul Culturii din Iași, început în aceeași perioadă, dar și de construcții mai vechi, cum ar fi palatul sturzesc de la Ruginoasa. Plafoanele și pereții interioarelor au fost pictați în ulei cu motive geometrice și florale iar marmura scărilor a fost adusă din Dalmația. O mare parte din mobilă este din lemn de trandafir, minuțios sculptată, ca și ușile și ferestrele. Castelul adăpostea cândva o impresionantă bibliotecă cu cărți rare, din care astăzi se mai păstrează câteva mii de cărți, salvate de la distrugerea și furtul masiv din anii războiului (1944-1945), când au dispărut fără urmă circa 50000 de volume, colecția de arme și armuri, piese numismatice, picturi în ulei, argintărie, vase de cristal, statuete și alte obiecte de artă, covoare, mobilă. Mănăstirea și castelul, situate într-un parc superb, fac parte, în prezent, dintr-un complex aflat sub patronajul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, care a înființat aici un centru social-cultural, un atelier de pictură și de încondeiat ouă și care se ocupă, în prezent, de lucrările de restaurare ale castelului care își va relua statutul de muzeu.

Biserica Domnească de la Ruginoasa, sat Ruginoasa, comuna Ruginoasa

Lângă palatul de la Ruginoasa , ridicat de vistiernicul Sandu Sturdza se ridică, în 1811, biserica cu hramul *Adormirea Maicii Domnului*, pe locul unde fusese cândva o biserică de lemn. Biserica înălțată din piatră și cărămidă, respectă stilul arhitectural moldovenesc, cu planul în formă de cruce, având la intrare, pe pronaos, turnul clopotniță înalt de 37 de metri. Biserica mai păstrează câteva icoane din pictura murală originală și obiecte de cult vechi. Aici au fost depuse rămășițele pământești ale domnitorului Alexandru Ioan Cuza (20 martie 1820, Huși Moldova - 15 mai 1873, Heidelberg, Germania) – care au fost strămutate apoi la Biserica SF. Trei Ierarhi din Iași- și ale celor doi fii ai săi, Alexandru și Dumitru. În racla din lăcaș sunt și osemintele mamei lui Cuza, Soltana, ale fratelui acestuia, Dimitrie și ale unchiului Grigori Cozantini. În criptă sunt depuși Sandu și Ecaterina Sturdza (ctitorii acestei biserici) cu fiii lor

Conacul Cantacuzino Pașcanu Ceplenița, sat Ceplenița, comuna Ceplenița

Ruinele unui faimos conac ce datează din sec. XVII mai sunt și astăzi vizibile în localitatea Ceplenița, pe drumul spre Hârlău. Curtea boierească și conacul au fost ridicate familia vornicului Nistor Ureche, tatăl cronicarului Grigore Ureche pe pământul dobândit de acesta de la domnitorul Moldovei Radu Mihnea Vodă (1616-1619, 1623-1626). Ulterior, conacul ajunge, pe rând, în proprietatea unor familii de renume pentru istoria Moldovei, Cantacuzino-Paşcanu de la 1800 până la 1857, iar în timpul celui de-al doilea război mondial, deținătorii acestuia sunt rudele cunoscutului critic Paul Zarifopol. În perioada comunistă, conacul a fost trecut în proprietatea statului și a devenit sediu de școală, apoi cămin cultural și bibliotecă comunală. Un incendiu din 1986 distruge clădirea în proporție majoră, ceea ce a mai rămas fiind apoi devastat de oamenii locului care au sustras piatra din zidurile de aproape un metru grosime ale palatului, precum și din zidul înalt de 2 metri, care înconjura proprietatea. Lângă conac se află, Biserica *Sf. Voievozi*, cu turn clopotniță la intrare, datată 1802. A fost renovată la 1847 de către Mihalache Cantacuzino, din aceeași perioadă datând și catapeteasma, ulterior adăugându-i-se un mic pridvor. Tot la Ceplenița au mai rămas din perioada medievală două poduri de piatră, unul în sat, altul la intersecția cu drumul spre Cotnari, în satul Zlodica, din aceeași comună, toate datând din sec XV, podurile din piatră cioplită, construite, se spune, din porunca lui Ștefan cel Mare, pentru a facilita accesul spre curtea domnească de la Cotnari. Lângă podul din Zlodica se află un beci din aceeași perioadă despre care se știe că ar fi aparținând ratoșului (hanului) și o biserică de lemn restaurată de sec XVII.

Curtea Domnească Cotnari , sat Cotnari, comuna Cotnari

În satul Cotnari, atestat de la 1441 sau după alte surse, de la 1448, urmele civilizației medievale sunt multe, dar șterse. Cu siguranță că la Cotnari a existat o curte domnească, după cum indică numele bisericii *Sfânta Paraschiva* numită *domnească*, atribuită lui Ștefan cel Mare . Biserica nu are inscripție care să ateste data construcției dar se spune ca ar fi fost zidită pe la 1496. Curtea s-a destrămat cu timpul, locul unde a fost situată cunoscându-se după hrubele care sunt, de fapt, vestitele pivnițe domnești. Deși nu s-a săpat în zonă, se spune că din locurile unde sunt aceste pivnițe ar porni un tunel ce ar duce, pe sub pământ, până la Hârlau. Tot din vremea lui Ștefan cel Mare mai există aici două poduri de piatră, peste două pârauri. Oamenii le știu sub denumirea de „podurile domnești ale lui Ștefan”, acestea fiind consemnate și în documentele istorice. O perioadă de înflorire a localității a fost sec XVI, când domnitorul Moldovei Despot Vodă (1561-1563) a înființat în septembrie 1562/ martie 1563 o școală de latină, *Schola Latina*, colegiu ce a instruit copii din toată Moldova și care s-a făcut cunoscut peste hotare prin corespondența tânărului umanist Johan Sommer, adus aici, ca profesor, de Despot Vodă. Mulți dintre oamenii politici și de cultură ai Moldovei evului mediu își datorează pregătirea intelectuală școlii latine de la Cotnari. Cotnariul a fost, așadar, un important spațiu al culturii, al instruirii și, în aceeași măsură, al credinței : în 1599, episcopul Quirini menționa la Cotnari că ar exista trei biserici de piatră și două de lemn, de confesiuni diferite: *Sfântul Urban*, *Sfântul Leonard*, *Sfânta Treime*, *Adormirea Maicii Domnului* și *Înălțarea Sfintei Cruci*. La câțiva kilometri de Cotnari, în satul Cârjoaia, din aceeași comună, se găsesc alte vestigii medievale, un pod de sec XV și un castel de sec. XVIII.

Situl arheologic de pe Dealul Cătălina

Despre numele Dealului s-au țesut multe legende : una dintre ele spune că vine de la numele unei copile care, ascunsă aici de tatăl său, spre a o feri de barbari, ar fi fost înghițită de duhurile pământului, în alta, Cătălina ar fi fost o prințesă refugiată pe aceste dealuri unde , săpând șanțuri, alături de slugile sale, ținea piept năvălitorilor și, în sfârșit, există și povestea conform căreia pe aici trecea drumul lui Ștefan Voievod către Lina, legendă născută din pasiunea binecunoscută pentru frumos a legendarului domn. Istoric vorbind, în zonă au fost descoperite urme de locuire datând încă din neolitic și, nu demult, o cetate traco-getică datată în sec. IV-III î.H. Elementele de fortificație arată că a fost înălțată pentru apărarea împotriva atacurilor barbare iar tehnica de realizare a acesteia a dovedit că este singurul tip de *murus dacicus* – zid de apărare tipic dacic-păstrat în țară. În timpul săpăturilor au fost descoperite urme de locuințe, obiecte din fier, cuțite, topoare, obiecte din bronz, ceramică. Cetatea întărită cu ziduri groase, valuri de pământ și șanțuri se pare că a fost un puternic centru militar al vreunei căpetenii locale a dacilor.

Curtea domnească Hârlău, Hârlău

Încă de la 1384 localitatea Hârlău e cunoscută drept reședință a Mușatinilor, mai exact a Margaretei, mama lui Petru I. Începând cu sec . XV devine reședință domnească, petru Mușat punând bazele Curții Domnești ce va fi, în timpul lui Ștefan cel Mare (1486), rezidită și mărită. Ulterior, Radu Mihnea aduce alte îmbunătățiri, odată cu mutarea reședinței sale de la Iași la Hârlău, în 1624. Planul construcției este vizibil și astăzi, fiind relativ bine conservat. În preajma Curții Domnești se află biserica Sfântul Gheorghe, unul din cele mai reușite monumente ale epocii lui Ștefan cel Mare, ctitorită la 1492. Realizată din piatră, o îmbinare între stilul bizantin și cel gotic din punct de vedere al arhitecturii, edificiul cu ziduri groase este decorat cu rânduri de ocnite și firide și trei brâie de cărămidă smălțuită. Cornișa este împodobită cu o friză compusă din trei rânduri de discuri smălțuite, în culorile verde, galben. brun și vișiniu, reprezentând, în relief, capete de zimbri, sirene, lei, grifoni, balauri, stele cu raze încovoiate. Această biserică are fațada mult mai bogat ornamentată în comparație cu alte construcții din vremea lui Ștefan cel Mare. Monumentul a suferit restaurări succesive, între 1897-1904 și apoi, în 1926 și în 1954.

Anasamblul Cantacuzino Deleanu, Deleni

Conacul ctitorit pe 1730, de Vasile Lupu, a fost loc de refugiu al domnitorului și al fiicei sale, Ruxandra, înainte ca aceasta să ia drumul mănăstirii, după ce a rămas văduvă. Moșia de la Deleni, rămasă un timp în administrarea familiei Cantacuzino, a ajuns apoi în posesia familiei Ghica, timp în care conacul a suferit numeroase prefaceri. Pe poarta de intrare, la 1802, s-a încrustat stema cu capul de bour. Dincolo de zidul conacului, astăzi, spital, se află biserica *Adormirea Maicii Domnului*, construită la 1669, încă funcțională. Și tot în apropiere sunt ruinele celui mai vechi han din Moldova, *ratoșul de la Deleni* (cu denumirea de „ratoș” domnesc - un han ce oferea posibilitatea schimbării cailor de poștă). Este o construcție din piatră, din care se mai păstrează doar structura încăperilor și intrarea principală. La periferia satului, ascunsă într-o poiană se află astăzi, *Mănăstirea Lacuri*, în locul unui schit, *Schitul Deleni*, ctitorit la 1724 de Iordache Cantacuzino .

Alte monumente:

Conacul P.P. Carp, Țibănești, comuna Țibănești, sec XIX cu biserica de zid

Palatul Sturdza, sat Miroslava, comuna Miroslava, sec XVIII

Ruine Biserica Cujna, sat Poiana cu cetate, comuna Grajduri, sec XVII

Mănăstirea Piatra Sfântă,/Schitul Tărăța, 1775, refăcut, sat Pietrăria, comuna Bârnova

Conacul Ion Inculeț, 1920, sat Pietrăria, comuna Bârnova

Biserica Sf. Nicolae , Aroneanu, construită de Aron Vodă la 1592

Biserica lui Petru Rareș, Tg- Frumos, 1542

Morminte Ion Neculce, Ștefan Apetrii, tatăl lui Ion Creangă, sat Prigoreni, comuna Ion Neculce

Biserica Schimbarea la Față, 1777, sat Cucuteni, comuna Cucuteni

Biserica Sf. Voievozi, 1804, sat Cucuteni, comuna Cucuteni

Biserica Sf. Împărați Constantin și Elena, sat Hermeziu, comuna Trifești, 1839

Biserica Sf. Voievozi , Șipote, înălțată de Pârcălabul Arbore la 1507

BOTOSANI

Biserica și Conacul Cantacuzino-Pășcanu , sat Tudora, comuna Tudora

La poalele masivului Dealul Mare, în localitatea care-și trage numele de la nevasta unui om de încredere al lui Ștevan Voievod, în casa cărăra domnitorul poposea adesea, pot fi văzute astăzi fortificațiile naturale ale satului străvechi (Cetățiu), rezervația de tisă din inima codrului, biserica din centrul satului și conacul boierului Cantacuzino – Pașcanu. Înainte de a se construi biserica actuală, aici au fost alte biserici din lemn, care s-au distrus una după alta. În 1842 boierul Constantin Cantacuzino - Pașcanu a început zidirea actualei biserici din piatră și cărămidă, ce a fost finalizată de fiul său Lascăr Cantacuzino – Pașcanu și poartă hramul *Sfinții Împărați Constantin și Elena*. Conacul, înălțat în 1842, este un adevărat monument de arhitectură și e înconjurat de un impresionant zid de piatră, izolând incinta unde existau numeroase beciuri în care erau închiși și bătuți capii răscoalelor țărănești.

Mănăstirea Vorona, sat Vorona, comuna Vorona

Se spune că, acum mai bine de cinci secole, s-a ctitorit aici, de către monahi români, ruși și greci, un mic schit de lemn, cunoscut sub numele de Sihăstria din poiana Voronei. Numele pare a veni de la o floare care creștea prin preajmă sau de la termenul slav *bopona*, care în traducere înseamnă cioară. În timp, s-au construit aici cele trei biserici ale mănăstirii. Una dintre ele este Adormirea Maicii Domnului, sfințită în 1803, cu o catapeteasmă sculptată în lemn de tisă și pictată în stil neoclasic. Cea de-a doua, Nașterea Maicii Domnului, ridicată în piatră, la 1835 de hatmanul Ilie Jora și familia acestuia, păstrează astăzi fragmente din sfintele moaște ale Sf. Nicolae și ale Cuvioșilor Mucenici din Mănăstirea Sf. Sava. Cea de-a treia, ridicată în cimitirul mănăstirii 1836 de arhimandritul Rafail, o construcție în plan triconc cu turlă deasupra pridvorului, are

hramul Sf. Nicolae. Mănăstirea găzduiește un bogat patrimoniu de carte veche, icoane și obiecte de cult . Este un loc de pelerinaj bine cunoscut , într-un cadru natural de poveste. La 3 Km sud-est de mănăstirea Vorona se află schitul de călugari Sihăstria Voronei, lăcaș situat în mijlocul unei păduri de stejari, fagi, ulmi și frasini . Construit între 1830 – 1868, sub îndrumarea starețului Rafail, biserica păstrează pictura originală și o catapeteasmă măiestrit lucrată.

Mănăstirea Cozancea, sat Sulița, comuna Sulița

Mănăstirea Cozancea se află la 24 km sud-est de Botoșani, în comuna Sulița. Inițial, a fost un schit întemeiat de sihaștri prin secolele XV-XVI, într-un loc retras, departe de satele dimprejur, pe valea pârâului Cozancea, înconjurat de păduri. Apoi aici s-a ridicat o mănăstire de lemn prin strădania paharnicului Constantin Balș, în a doua jumătate a sec. al XVII-lea. Cu hramul *Adormirea Maicii Domnului*. Biserica de zid a fost ridicată de Vasile Balș în anul 1732, clopotnița a fost adăugată în anul 1840 iar ulterior și pridvorul de la intrare. Printre mulții părinți sihaștri de acest sfânt lăcaș a fost și părintele Paisie Olaru, mentor și îndrumător duhovnicesc al Părintelui Cleopa, originar din Sulița care, în copilărie, se spune, venea la schitul Cozancea când păștea oile.

Mănăstirea Coșula, sat Coșula, comuna Coșula

Pe șoseaua Iași-Botoșani, la 20 km de Botoșani, în comuna Coșula, lăcașul de cult, ctitorit la 1535 de unul dintre sfetnicii lui Petru Rareș, marele logofăt Mateiaș Coșovei, este și actul de naștere al localității, de la acest an fiind atesta documentar și satul. Biserica e ridicată în stilul specific arhitecturii feudale moldovenești, din piatră, pictată în exterior și în interior. Se mai pot vedea fragmente din pictura originală, datată 1538, acolo unde aceasta nu a fost acoperită de cea în ulei în sec XIX. De asemenea, se păstrează parțial și pictura exterioară. Mănăstirea este renumită prin "Galbenul de Coșula" așa cum e renumit prin albastru, Voronețul. Ansamblul mănăstiresc cuprinde Biserica *Sf. Nicolae*, 1535, casa egumenească și trapeza, sec.XVII, cuhnii din sec.XVII, turnul clopotniței de sec.XVIII, zidul de incintă din sec.XVII și pivnițele în care se spune că ar fi stat închis Alexandru Ioan Cuza. Patrimoniul mănăstirii a fost îmbogățit în timpul refugiului călugărilor ortodocși de la Schitul Mare care au adus cu ei, la 1772, veștminte, cărți și icoane de factură rusească. De asemenea, se spune că aici s-a făcut prima traducere în limba română din Herodot, prin sec. XVIII. Înainte de secularizarea averilor mănăstirești, aici se aflau un număr de aproape 1500 de călugări greci, români și de alte naționalități, lăcașul fiind pe atunci, al treilea ca mărime în Europa. Tot la Coșula poate fi văzut podul de piatră, construit pe vremea lui Ștefan cel Mare, în anul 1503, peste Pârâul Miletin.

Schitul Zosin , Comuna Bălușeni

La nord de Coșula, la 500 m de DE 85 spre Bălușeni, într-o frumoasă pădure de foioase și într-o zonă în care au fost descoperite vestigii arheologice din sec. VI- V î.C, se află Schitul de călugări Zosin. Numele schitului, care era și numele vechi al satului Bălușeni, vine de la proprietarul locului, Iordache Zosin, socrul marelui proprietar și filantrop

Nicolae Sofian care a ctitorit biserica din Bălușeni, cu hramul *Sf. Voievozi*, biserică din bârne de stejar, acoperită cu șindrilă, care se află și astăzi în cimitirul satului.

Schitul are o veche biserică de lemn, monument de patrimoniu, ctitorită în anul 1779 de șetrarul T. Bașotă, una dintre puținele biserici din România cu pereți din împletitură de nuiele peste care s-a lipit cu lut și s-a pictat. Catapeteasma bisericii e pictată de Alexandru Zograu. O biserică nouă de zid cu hramul *Adormirea Maicii Domnului* s-a ridicat recent, pentru a prelua funcțiile vechiului așezământ.

Mănăstirea Agafton, sat Agafton, comuna Curtești

Mănăstirea Agafton, datând din sec.XVI, se află în comuna Curtești, aflată la 4 km sud-vest de Botoșani. Denumirea mănăstirii vine de la sihastrul Agafton, un pustnic ce trăia în pădurile din aceste locuri și care a construit aici prima biserică, din bârne de stejar, între 1729-1740. După 1814, devine mănăstire de maici și se zidește biserica din deal, cu hramul *Pogorârea Duhului Sfânt*, o biserică în stil moldovenesc, fără ornamentație exterioară. La 1 iulie 1838 s-a pus temelia bisericii mari. În mănăstirea Agafton s-au călugărit mătușile lui Eminescu, iar una dintre ele, Olimpiada, a fost stareță. Desființată în 1959, când număra peste 300 de călugărițe și avea cunoscute ateliere de manufactură (țesătorie, broderie, croitorie), mănăstirea s-a reînființat în 1990 și se pot vedea astăzi biserica de zid, biserica de lemn Sf. Arhangheli, turnul clopotniței, chilii și anexe gospodărești, toate aparținând patrimoniului național. Între pelerinii care veneau des la Agafton se numără și personalități ale culturii românești: Nicolae Iorga, Mihai Eminescu, George Enescu

Cetățile dacice de la Stâncești, sat Stâncești, comuna Mihai Eminescu

La vest de Botoșani se află un complex de două cetăți fortificate datând din sec VI-III î.H., pe o suprafață de aproximativ 50 de ha, constituite dintr-un val de pământ de aproximativ 5m înălțime și cu un șanț de apărare cu o adâncime de 7m. Vizibile și astăzi, aceste locuri au furnizat arheologilor numeroase dovezi privind complexele de locuire, unelte, arme, obiecte de uz casnic, precum și sistemul de fortificații și sistemul defensiv al comunităților tribale de pe aceste locuri.

Mănăstirea Gorovei , sat Gorovei, comuna Văculești

Satul Gorovei se află la 12 km de Dorohoi, departe de lume, într-un loc pitoresc, înconjurat de păduri. Aici întâlnim unul dintre cele mai cunoscute așezăminte monastice din județ, mănăstirea cu hramul *Sfântul Ioan Botezătorul*, datând din prima jumătate a sec. XVII-lea, pe locul numit Gura Văii . Legenda spune că, de fapt, călugărul care îngrijea aici prisaca mănăstirii Dragomirna, săpând o groapă pentru a adăposti albinele, a găsit, la rădăcina unui stejar, o icoană a Sf. Ioan Botezătorul. Din lemnul stejarului acela a ridicat aici prima biserică și a întemeiat așezarea monahală. Biserica mare a fost construită între anii 1828-1834 de egumenul Macarie Jora, cu ziduri groase din piatră și o catapeteasmă din lemn de tei sculptat și pictură din sec XIX. La loc de cinste se află o icoană a Maicii Domnului, pictată pe lemn de păr, considerată ca fiind făcătoare de minuni. Icoana a fost găsită pe locul unde se află paraclisul mănăstirii cu hramul Sf. Nicolae.

Biserica Văculești, sat Prelipca, comuna Văculești

Biserica cu hramul *Adormirea Maicii Domnului* din Prelipca a fost construită în 1778, pe cheltuiala lui C. Stroici și a soției sale, Anastasia. În 1783 construcția bisericii este desăvârșită de Banul Ghițescu, cu soția sa Profira. De la 1864 așezământul de cult a rămas în seama satului, fiind restaurat ulterior cu cheltuiala locuitorilor. În satul Văculești din aceeași comună se mai află o altă biserică, monument istoric, datând din anul 1712 și ctitorită de Lupu Dascălul și Nimerincul Ucraineanul. Biserica este din lemn, cu pereții din bârne, acoperiți, mai târziu, cu scândură. În interiorul așezământului se află o catapeteasmă pictată parțial de Gh. Tattarescu.

Biserica de lemn Adormirea Maicii Domnului , sat Hilișeu Crișan, comuna Hilișeu Horia

Biserica din Hilișeu Crișan, ctitorită în 1802 de către boierul Vasile Curt, e una dintre bijuteriile arhitecturii religioase în lemn. Aflat între sate, în apropiere de pădure, lăcașul de mici dimensiuni, impresionează totuși prin detaliile construcției și ale decorului. Pridvorul și ușa de la intrare sunt lucrate din bârne de stejar, și decorate cu sculpturi reprezentând rozete și figurile fantastice, des întâlnite la bisericile vechi, cei doi balauri. În pronaosul mic, despărțit de stâlpi care susțin bolta e adăpostit mormântul ctitorului. Catapeteasma din lemn de tei conține șapte rânduri de icoane pictate în stil bizantin, frumos încadrate de sculpturi cu temă vegetală. În curtea bisericii se află clpotnița,

ridicată pe temelie de piatră și alături, un monument de sorginte apuseană, o sculptură reprezentând chipul lui Isus între doi îngeri.

Biserica de lemn Adormirea Maicii Domnului , sat Brăești, comuna Brăești

Biserica din lemn, construită în anul 1745, cu cheltuiala lui Miron Gorovei, păstrează și astăzi catapeteasma originală din lemn de tei și a fost restaurată prima dată în 1880 de neamul Spireștilor și, mai recent, între 1968-1972. Ușa de intrare este decorată cu un brâu cu motive florale sculptate în lemn, cu 16 rozete dispuse în lanț, elemente de decor întâlnite pe ancadramentul ușii de la intrare și la alte biserici din zona Botoșaniului. Decorat în aceeași manieră este peretele despărțitor dintre naos și pronaos. Pridvorul, tipic pentru cele construite începând cu sec. XVIII, turnul de clopotniță și maniera de construcție o fac o adevărată bijuterie pentru categoria lăcașurilor de cult din Moldova.

Biserica Sf. Nicolae Domnesc , Dorohoi

Ctitorită de Ștefan cel Mare în 1495, biserica este unul dintre monumentele de arhitectură religioasă definitorii pentru stilul moldovenesc ce îmbină elemente de arhitectură gotică și bizantină. Pictura interioară datează din secolul XVI, din timpul lui Ștefăniță Vodă, fresca originală ilustrând patimile Mântuitorului, pe trei pereți ai naosului. Se mai păstrează tabloul votiv al ctitorilor, Ștefan cel Mare cu doamna Maria Voichița, Bogdan Vodă și Ștefăniță Vodă. Decorul interior ilustrează, după aprecierea specialiștilor, un moment important din evoluția picturii murale din Moldova.

Alte monumente:

Biserica din Schit Orășeni, sat Schit Orășeni, comuna Cristești, construită în 1814, având drept ctitori pe Iordache Isăcescu și mama sa, Safta.
Biserica din bârne “Sf. Dumitru”, sat Ionășeni, comuna Trușești, construită în 1821, cu refaceri după 1827, ctitorită de familia Balș;

Biserica din Buhăceni, sat Buhăceni, comuna Trușești, ctitorită în 1777 de Ștefan Donici, construită din bârne și din lut, pe temelie de piatră
Biserica Cuvioasa Parascheva Ștefănești, or. Ștefănești, realizată în anul 1640, reconstruită de domnitorul Vasile Lupu

Biserica “Sf. Nicolae” din sat Havârna, comuna Havârna, a fost construită în 1795 pe cheltuiala lui Costache Ghica și a preoților și sătenilor;.

Biserica de lemn Suharău, sat Suharău, comuna Suharău, confecționată din lemn, căptușită cu lut, cu o turlă îngustă și înaltă pe naos, datând din 1793

Biserica Sfântul Nicolae, or. Darabani, ridicată în 1837, de mare boier Teodor Balș, o construcție masivă, din cărămidă, cu o turlă semeță în stil neoclasic